



PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

LEGE

privind protecția consumatorilor contra riscului valutar în contractele de credit

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

Art.1.- Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și creditorii financiari, stabilind regulile de protecție a consumatorilor contra riscului valutar în contractele de credit, în scopul prezervării echilibrului contractual și al asigurării integrității pieței financiar-bancare interne.

Art.2.- În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *consumator* este o persoană fizică sau un grup de persoane fizice care, în temeiul unui contract care intră sub incidența prezentei legi, acționează în scopuri în afara activității sale comerciale; calitatea de consumator care acționează în scopuri personale sau familiale se prezumă și se analizează în raport de contractul care intră sub incidența prezentei legi, și nu de întreaga activitate a consumatorului. Are calitatea de consumator și codebitorul, precum și fideiuserul care nu are calitatea de asociat, acționar semnificativ, administrator, director sau membru al organelor de conducere la debitorul principal-persoană juridică. Sunt asimilați fideiuserului și girantul și avalistul unei cambii sau al unui bilet la ordin care garantează prin semnătura pe cambie sau pe biletul la ordin o creanță care intră sub incidența prezentei legi;

b) *creditor financiar* este o instituție de credit autorizată de Banca Națională a României, o instituție financiară nebancară sau o entitate care desfășoară activitatea de recuperare creanțe;

c) *credit în valută* este un contract de credit sau un împrumut exprimat în altă monedă decât moneda națională în care consumatorul își încasează principalele venituri;

d) *șocul valutar* este orice variație a cursului de schimb al monedei de plată sau de indexare a contractului față de moneda națională, variație care atinge sau care depășește plafonul maxim stabilit de Banca Națională a României prin regulamente sau norme.

Art.3.- În cazul imposibilității consumatorilor de a suporta volumul ridicat de plăți aferent creditului în valută, antrenat de clauzele care trec riscul valutar, expres sau implicit, asupra consumatorului, sunt interzise denunțarea unilaterală și/sau executarea silită a contractului de către creditorul financiar pe o perioadă de 90 de zile calendaristice, calculate de la data notificării imposibilității executării, efectuate de debitor în orice formă scrisă.

Art.4.- (1) În vederea echilibrării și a menținerii utilității sociale a contractului, creditorii financiari sunt obligați să efectueze, la cererea consumatorilor, conversia monedei de plată a contractului în lei sau în altă monedă în care consumatorii își obțin majoritatea veniturilor.

(2) Conversia poartă asupra monedei de plată sau de indexare a contractului și se realizează prin act adițional la contractul de credit.

(3) Conversia se face la cursul de schimb din data încheierii sau a perfectării contractului, plus o variație maximă de 20% față de acest curs inițial.

Art.5.- Clauzele relative la costul total al creditului sunt fixate, la cererea consumatorului, prin raportare la data încheierii sau a perfectării contractului ori, după caz, prin raportare la costurile creditului aplicate de instituția de credit la data efectuării conversiei. În caz de dubiu în privința nivelului acestor costuri, se aplică soluția cea mai favorabilă consumatorului.

Art.6.- În caz de refuz explicit al cererii privind conversia monedei de plată a contractului sau în caz de întârziere cu mai mult de 45 de zile a răspunsului la o astfel de cerere, consumatorul va putea solicita instanței competente adaptarea judiciară a contractului. Dispozițiile art.200 din Legea nr.134/2010 privind Codul

de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt aplicabile cererii de adaptare judiciară a contractului.

Art.7.- De la data cererii de conversie și până la data actului adițional la contract sau a hotărârii judecătorești definitive pronunțată în soluționarea cererii de adaptare judiciară a contractului, efectele acestuia se suspendă, curgerea dobânzilor, a penalităților și a celorlalte accesorii ale creditului fiind întreruptă. În cazul în care instanța respinge cererea de adaptare judiciară contractului, creditorul financiar va putea pretinde dobânzi, comisioane, penalități și alte accesorii ale creanței numai dacă reclamantul a formulat cererea cu rea-credință.

Art.8.- Din inițiativa oricărei părți, în vederea echilibrării contractului și a prezervării utilității sale sociale, se pot adopta și alte soluții, prin acordul acestora, constând în reducerea sau ștergerea parțială a creanței, reeșalonarea acesteia sau refinanțare.

Art.9.- Dispozițiile art.3-8 se aplică și în cazul în care creditul în valută a fost externalizat de către instituția de credit sau de către instituția financiară nebancaară.

Art.10.- Dispozițiile art.3-8 nu împiedică aplicarea dispozițiilor Legii nr.193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată, cu completările ulterioare, și nici aplicarea Legii nr.363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, cu modificările și completările ulterioare.

Art.11.- Dispozițiile din dreptul comun referitoare la nulitate sau la alte cauze de înlăturare, totală sau parțială, a efectelor contractului, se aplică numai dacă sunt mai favorabile consumatorilor. În caz de nulitate totală a contractului, repunerea în situația anterioară privește doar capitalul, nu și dobânzile, comisioanele, penalitățile și celelalte costuri ale contractului.

Art.12.- În condițiile Legii nr.193/2000, republicată, cu completările ulterioare, clauzele contractuale care trec riscul valutar, expres sau implicit, asupra consumatorului, și care au caracter abuziv, sunt lipsite de efect în ce-i privește pe consumatori.

Art.13.- (1) Camuflarea trecerii riscului valutar asupra consumatorului, prin clauze contractuale ambigue, opace sau insidioase ori prin utilizarea de reclame mincinoase, constituie practici incorecte ale creditorilor financiari și se sancționează conform Legii nr.363/2007, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Constituie contravenție și se sancționează conform Legii nr.12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități de producție, comerț sau prestări de servicii ilicite, republicată, fapta creditorului financiar de a insera în contracte și de a utiliza clauze care trec integral riscul valutar, expres sau implicit, asupra consumatorului.

(3) Constatarea și sancționarea contravenției prevăzute la alin.(2) sunt în competența Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

Art.14.- Prezenta lege este aplicabilă și contractelor în derulare, în scopul echilibrării prestațiilor și al reducerii riscurilor generate de astfel de contracte.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat, în ședința din 11 decembrie 2019, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

Robert-Marius Cazanciuc